

XXVIII КОНФЕРЕНЦІЯ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРМАНІСТІВ “ГЕРМАНІСТИКА ТА ВИКЛИКИ ЧАСУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ, ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ”

24–25 вересня 2021 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка на факультеті іноземних мов пройшла щорічна конференція Асоціації українських германістів. Спілка об’єднує понад 500 українських викладачів і вчителів німецької мови, перекладачів з німецької мови та студентів і аспірантів-германістів. У складний час, зумовлений пандемією COVID-19, дводенну конференцію було організовано в змішаному форматі за участі понад ста представників усіх регіонів України, гостей з Німеччини, Австрії, Польщі, Італії, Туреччини та Румунії.

Вибір теми “Германістика та виклики часу: міждисциплінарність, інтернаціоналізація та цифровізація” продиктувало саме життя. Метою конференції було узагальнити досвід викладання німецької мови в умовах пандемії, обговорити проблеми і перспективи фаху “Германістика”, окреслити можливі шляхи його подальшого розвитку за нових обставин.

Організатор конференції – Асоціація українських германістів, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу і кафедра німецької філології факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка. Підтримали проведення конференції Німецька служба академічних обмінів, Австрійська служба академічних обмінів у Львові, Фонд імені Ганнса Зайделя в Україні та Гете-Інститут в Україні.

Конференцію відкрила Президент Асоціації українських германістів професор Алла Паславська, завідувачка кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені Івана Франка. З вітальними словами до учасників конференції звернулись професор Сергій Різник, проректор Львівського національного університету імені Івана Франка, доцент Любомир Бораковський, декан факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка, Бен’ямін Боббе, регіональний представник Фонду імені Ганнса Зайделя в Україні, Республіці Молдова та Румунії, професор Володимир Сулим, голова Вченої ради факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка, магістр Андреас Веннінгер, директор центру австрійсько-української кооперації у Львові, аташе з питань науки та освіти посольства Австрії в Києві, Катаріна Шаупп-Карман, керівник відділу культури, освіти та меншин Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Києві, Тетяна Павлова, референт відділу

“Педагогічна кооперація з німецької мови” в Гете-Інституті у Львові, доцент Наталія Петрашук, завідувачка кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка.

Із доповіддю на пленарному засіданні виступила президент АУГ Алла Паславська, яка наголосила, що події останніх двох років стали викликом не лише для германістики, але й для професійного та приватного життя усіх. Пандемія коронавірусу змусила нас змінити поведінку, спосіб життя, методи роботи та багато інших великих і малих речей. Те, що спочатку було шоком, тепер майже стало повсякденною реальністю. Ми навчилися жити і працювати в таких умовах. Однак те, до чого більшість із нас не змогла звикнути, – це відмова від особистого спілкування з людьми. Зокрема, філологи, до яких належать учасники конференції і покликанням яких є любов до слова, навряд чи можуть звикнути до того, щоб не спілкуватися безпосередньо з учнями чи студентами на занятті, а лише через екран комп’ютера.

Ми завдячуємо цифровим засобам навчання можливістю працювати під час пандемії. Багатьом скептикам довелося змінити своє ставлення до цифрової освіти та адаптуватися до нового формату, що було і залишається не зовсім простою справою. Потрібно було оцифрувати матеріали заняття, ознайомитися з новими навчальними платформами та способами їх використання, розробити нові за формою завдання, провести іспити та заліки в незнайомому форматі.

На жаль, пандемія коронавірусу ще не закінчилася, але ми вже отримали новий досвід і маємо можливість проаналізувати переваги та недоліки цифрового навчання й подумати про те, чим ми можемо скористатися зі здобутого досвіду у майбутньому, що потрібно переосмислити, а від чого відмовитися.

Необхідність планувати заняття онлайн змусила всіх нас ознайомитися з великою різноманітністю цифрових засобів і програм. Необхідно наголосити, що більшість навчальних закладів України створили можливість для навчального персоналу ознайомитись із новими навчальними платформами і провели спеціальні курси з підвищення класифікації. Асоціація також організувала низку навчальних курсів на тему “Цифрові технології на заняттях з німецької мови як іноземної” з партнерами з Фонду імені Ганнса Зайделя в Україні у рамках співпраці з DAAD та міжнародним проектом “Learnopolis” під керівництвом Н. Тойфеля. Зрозуміло, що в майбутньому вже неможливо буде обійтися без цифрових технологій. Тому у шкільних та університетських планах і програмах варто передбачити відповідні курси, які сприятимуть використанню цифрових засобів та технологій у навчальному процесі.

У пленарній доповіді “Інтермедіальність як концептуальна основа занять із літератури на прикладі фото-літературного семінару “Зникаючі сліди” доктор Міхеле Вангі (DAAD в м. Києв) на практичному матеріалі продемонстрував можливість використання на онлайн-заняттях поєднання різних медійних засобів та видів мистецтв з метою багатоаспектного висвітлення літературних явищ.

У доповіді “Медіальне зображення пандемії Covid-19 у німецьких заголовках. Лінгвістичний медіа-аналіз заголовків новин в газеті «Süddeutsche Zeitung» (2020–2021)” доктор Ірем Атасой з Туреччини наголосила на маніпулятивному характері

заголовків, що стосуються пандемії, та на необхідності критичного сприйняття інформації.

Важливою частиною конференції була презентація проєктів, які АУГ реалізувала в 2021 році. Зокрема, це конкурс есеїв “100 років Софі Шолль”, яким опікувалась асистент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Тетяна Сопіла. У конкурсі взяли участь понад 100 студентів зі всіх куточків України. Від імені журі до учасників конференції звернувся професор Дірк Ніфангер з університету імені Фрідріха-Александра у м. Ерланген-Нюрнберг. Він наголосив на важливості опрацювання згаданої теми і оголосив переможців конкурсу.

Результати інших проєктів – “Софі Шолль і «Біла троянда””, “Будні з Covid-19: у нас та в німецькомовних сусідів”, “Демократичні цінності в словах та малюнках”, перекладацького проєкту “Метаморфози”, літньої школи “З цифровими медіа до міжнародного досвіду навчання: літня школа у літературному Львові” – ознайомили їхні куратори доктор Наталя Паламар (м. Львів), магістр Тетяна Сопіла (м. Львів), магістр Олена Присяжнюк (м. Львів), магістр Оксана Мольдерф (м. Львів), магістр Ніколай Тойфель (Байротський університет).

Учасникам конференції було запропоновано шість воркшопів, на яких вони могли обрати цікаву для себе ділянку для підвищення професійної кваліфікації. Поза тим, у звичному режимі працювало шість секцій.

У панельній дискусії “Цифровізація на заняттях з німецької мови: переваги та недоліки”, яку модерувала професор Алла Паславська, взяли участь Юлія Кажан, завідувач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету, магістр Оксана Браткевич, учитель німецької мови, заступник директора лицею імені В. Симоненка у Львові, Тетяна Павлова, референт відділу “Педагогічна кооперація з німецької мови” Гете-Інституту в Україні, магістр Ніколай Тойфель, керівник проєкту “Learnopolis” Центру підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу Байротського університету. Вийшла цікава розмова про майбутнє занять з іноземних мов, зокрема німецької, про необхідність оновлення методів і підходів викладання іноземних мов у вищих і середніх навчальних закладах України.

Учасники конференції дійшли спільного висновку, що германістична освіта переживає додаткові труднощі, завдані пандемією COVID-19. У діалозі між молодими та досвідченими колегами було обговорено численні нові можливості, які стали доступними завдяки сучасним цифровим засобам. Водночас учасники конференції дійшли висновку, що особистість вчителя, викладача та спілкування наживо не можна замінити жодними технічними засобами.

На конференції було отримано нові знання в галузі оцифрування та інтернаціоналізації, методики та дидактики німецької мови як іноземної, а також теорії та практики викладання німецької мови як іноземної. Було обговорено актуальні питання германістики, міжкультурної комунікації, теорії перекладу та літературознавства.

Учасники конференції дійшли висновку, що германістика в Україні має працювати над низкою завдань: оновленням програм з метою охоплення найважливіших

складових філологічної освіти та, одночасно, додаткових модулів, які дадуть змогу врахувати інтереси студентів та потреби часу; над активізацією інтелектуального обміну між українськими германістами та їхніми колегами за кордоном через міжнародні конференції, аспірантські та студентські обміни, спільне читання теоретичних курсів; над впровадженням курсів підвищення кваліфікації на базі АУГ за підтримки міжнародних партнерів; над ініціюванням міжнародних германістичних проєктів та підтримкою інтернаціоналізації української германістики.

Присутні подякували міжнародним партнерам – Німецькій та Австрійській службам академічних обмінів, Гете-Інституту в Україні, Фонду імені Ганса Зайделя в Україні та посольствам німецькомовних країн в Україні за співпрацю. Завдяки їхній підтримці було реалізовано численні проєкти, які популяризують німецьку мову та германістику в Україні.

Алла Паславська,

Львівський національний університет імені Івана Франка